

AKSARAY İLİ GÜZELYURT İLÇESİ (GELVERİ) POTANSİYELİNİN EKOMÜZECİLİK KAPSAMINDA SWOT ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

The Evaluation of Güzelyurt's Potential Under the Ecmuseum with the Swot Analysis

Yusuf ACAR*

ÖZ

1970'li yılların başlangıcından itibaren Fransız müzebilimciler tarafından geliştirilen eko-müze kavramı; sınırları belli bir coğrafi alanda, o bölgenin doğal yapısı ile uyumlu, bölgede yaşayan yerel halkın tarihi ve kültürel mirasına saygılı, yerel kimliğe odaklı, kaybolmaya yüz tutmuş değerleri gün ışığına çıkararak onları tekrar anlamlandırma, koruma ve geleceğe aktarma fikrini benimseyerek sürdürülebilir bir gelişme için bu değerleri toplumun hizmetine sunmayı amaçlayan bir müzecilik çeşididir. Sınırları belirli bir doğal çevre, bu doğal çevre içerisinde yaşayan yerel halk ve yerel halkın sahip olduğu sosyo- kültürel ve tarihi miras unsurlarından oluşan ekomüzeler; bölgeye has yöresel mutfak kültürü, el sanatları, doğal, tarihi ve kültürel dokunun koruma bilinci ile gelecek nesillere aktarılmasına yönelik oluşturulan bir projedir. Bu bağlamda araştırmanın konusunu, Kapadokya bölgesi içerisinde yer alan, İhlara Vadisi'ni içerisinde barındıran, 1924 yılında Büyük Nüfus Mübadelesini yaşamış, sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerleri ile kendine has yerel bir kimliğe sahip aynı zamanda Ortadoks mezhebinin kurucularından Aziz Gregorios Nazions'un memleketi olmasından dolayı bin din merkezi özelliği taşıyan Aksaray İline bağlı Güzelyurt (Gelveri) ilçesinin sahip olduğu potansiyelin ekomüzecilik kapsamında SWOT analizi ile değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Güzelyurt'un ekomüze olabilmesi ve sahip olduğu değerlerin korunarak geleceğe aktarılabilmesi için, yerel yönetimler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yöre halkı ile görüşülerek ekomüzecilik ile ilgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, bölgenin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel mirasın korunarak geleceğe aktarılması ve ilçenin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtılması açısından önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekomüze, Aksaray, Güzelyurt, Swot Analizi

ABSTRACT

The ecomuseum is a kind of museum aims to offer the service of society which concept developed by French scientists from the beginning of the 1970s; it is compatible with the nature of the region borders in a specific geographical area, respect for cultural heritage, local people living in the historic district and, local identity oriented, fading away was worth bringing to the light of day make sense of them again, protection and value for sustainable development by adopting the idea of transferring to the future. The ecomuseums are composed of elements which limited specific natural environment, local people living in this natural environment and the socio-cultural and historical heritage owned by the local population. Also it is a project includes local cuisine, handicrafts, natural, historical and cultural values with the protection awareness created for transmit-

* Öğr. Gör. Dr., Aksaray Üniversitesi, Güzelyurt MYO, Otel İkrâm Hiz. Bölümü, yacar1986@gmail.com

ting to future generations. In this context the subject of the research, evaluation Güzelyurt's potential scope of ecomuseum with SWOT analysis. The research wants to determine for make an ecomuseum area in Güzelyurt to preservation of the values and aims to identify the needs to be done and consultation with local communities to raise awareness of relevant stakeholders which the local governments, public institutions, civil society organizations. The research is important to promote the tourism potential of Güzelyurt which historic and cultural heritage preservation and transfer to future

Keywords: Ecomuseum, Aksaray, Guzelyurt, Swot Analysis.

GİRİŞ

EKOMÜZECİLİK KAVRAMI, 1970'li yılların başlangıcından itibaren Fransız müzebilimciler tarafından geliştirilen bir kavram olup, yeni müzecilik akımının özellikleri itibariyle toplumların sahip olduğu değerleri yeniden keşfederek ve geliştirerek bu değerleri tekrar toplumun eğitimi için kullanarak geleceğe aktarma fikrine dayanan klasik müzecilik anlayışından farklı ve toplumların eğitilmesine odaklı bir kavramdır. Sınırları belirli bir doğal çevre, bu doğal çevre içerisinde yaşayan yerel halk ve yerel halkın sahip olduğu sosyo- kültürel ve tarihi miras unsurlarından oluşan ekomüzeler; bölgeye has yöresel mutfak kültürü, el sanatları, doğal, tarihi ve kültürel dokunun koruma bilinci ile gelecek nesillere aktarılmasına yönelik oluşturulan bir projedir (Doğan, 2010). Ekomüzecilik kavramı sahip olduğu bu özellikleri itibariyle bir bölgenin sahip olduğu değerlerin korunarak geleceğe aktarılması açısından işlevsel bir araçtır. Ekomüzecilik kavramı, klasik müzeciliğin içerisinde yer alan değerlerin belli bir alanda teşhirinin aksine toplumların sahip olduğu sosyal değerlerle daha çok iç içe olan ve bu değerlerden gelecek nesillerinde fayda sağlamasını ilke edinen bir yaklaşımdır (Maggi, 2001). Ekomüzeciliğe kavramsal açıdan yaklaşıldığında sahip olduğu özellikler bakımından sürdürülebilir destinasyonlar yaratma fikrine dayalı olarak sürdürülebilir turizm ilkeleri ile de bağdaştığı görülmektedir. Sürdürülebilir turizm, ekonomik olarak uygun; ancak turizmin geleceğinin bağlı olduğu fiziksel çevreyle ve ev sahibi toplumun sosyo-kültürel yapısıyla ilgili kaynaklara zarar vermeyen bir turizm düşüncesi olarak da ifade edilmektedir (Saarinen, 2006, 1124). Ayrıca sürdürülebilir turizm, bir bölgede turizmin geliştirilirken o bölgedeki tüm kaynakların korunması, yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve kültürel bütünlüğüne saygı gösterilmesidir. Yani, turizm faaliyetleri sonucu ekonomik kalkınmanın, fiziki çevre ve sosyo-kültürel kaynakların korunması ve geliştirilmesi, sürdürülebilir turizmin gelişmesinde ulaşılmak istenen amaçlar arasında sayılmaktadır (Ceylan, 2001: 170). Sahip olduğu kavramsal özellikler ve hizmet ettiği anlayış açısından ekomüzeler, sürdürülebilir destinasyon yaratma açısından işlevsel bir turizm ürünü olarak ele alınabilir. Tarihsel süreç içerisinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan günümüz Türkiye'si sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel çekicilikler açısından farklı zenginlikleri içerisinde barındırmakla birlikte ekomüzecilik uygulamaları açısından da eşsiz bir uygulama alanı özelliği taşımaktadır. Fakat ekomüzecilik ile ilgili literatür ve Türkiye'deki ekomüzecilik kapsamındaki faaliyetler incelendiğinde konu ile ilgili yeterli sayıda araştırma ve uygulamanın mevcut olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda konu ilgili literatüre katkı sağlaması açısından araştırma konusunu Kapadokya bölgesinin kalbi konumunda olan, Ihlara Vadisi'ni içerisinde barındıran, 1924 yılında Büyük Nüfus Mübadelesini yaşamış, sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerleri ile kendine has yerel bir kimliğe ve yöre mutfağına sahip olan aynı zamanda binlerce

yıllık tarihiyle medeniyetlere ev sahipliği yapan ve Ortadoks mezhebinin kurucularından Aziz Gregorios Nazions'un memleketi olmasından dolayı bin din merkezi özelliği taşıyan Aksaray İline bağlı Güzelyurt (Gelveri) ilçesinin sahip olduğu potansiyelin ekomüzecilik kapsamında SWOT analizi ile değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Güzelyurt'un ekomüze olabilmesi ve sahip olduğu değerlerin korunarak geleceğe aktarılabilmesi için, yerel yönetimler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yöre halkı ile görüşülerek ekomüzecilik ile ilgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, bölgede ekomüzecilik ile ilgili yapılan ilk araştırma olması, bölgenin sahip olduğu doğal, tarihi, kültürel mirasın korunarak geleceğe aktarılması ve ilçenin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtılması açısından önem teşkil etmektedir.

LİTERATÜR TARAMASI

Araştırmanın bu bölümünde ekomüzecilik ve sürdürülebilir turizm kavramları arasındaki ilişki incelenerek, ekomüzecilik kapsamında değerlendirilen ve araştırmanın çalışma alanını oluşturan Güzelyurt ilçesinin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel çekicilikler üzerinde durulmuştur. Ayrıca bu bölümde yerel yönetimler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yöre halkı ile görüşülerek Güzelyurt'ta ekomüzecilik uygulamalarına yönelik güçlü ve zayıf yönler ile tehdit ve fırsatlar objektif bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilir Turizm ve Ekomüzecilik

Sürdürülebilir turizm kavramı, herhangi bir destinasyonun gelecekteki gelişmelere duyarlı olabilmesi ve bu gelişmelerin olumsuz etkilerinden korunabilmesi yönünde turizmin sağlıklı gelişimi için bir dizi ilkeyi, politikayı, yönergeyi ve yönetim metotlarını içermektedir (Hunter, 1997: 851). Dünya Turizm Örgütü'nün tanımına göre sürdürülebilir turizm, ziyaretçilerin, sektörün, çevrenin ve yerel halkın ihtiyaçlarına yönelik olarak turizmin bugünkü ve gelecekteki sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri hesaba katan bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir (Dünya Turizm Örgütü, 2015). Sürdürülebilir turizm yaklaşımı genel olarak üç bileşene dayandırılmaktadır. Bu bileşenler; ekonomik, sosyal ve çevresel bileşenler olarak adlandırılmaktadır. (Butler, 1999: 10). Sürdürülebilir turizm; çevreye, topluma, doğal varlıklara ve kültürel mirasa zarar vermeden, kaynakların korunması ve bölgesel gelişmeyi sağlayarak yaşam kalitesini artırmayı amaçlayan bir yaklaşımdır. Garrod ve Fyall (2002), tarafından sürdürülebilir turizmle ilgili belirlenen on ilke şu şekildedir:

- Kaynakların sürdürülebilir kullanımı
- Aşırı tüketimin ve atıkların azaltılması
- Çeşitliliğin korunması
- Turizmin planlamayla bütünleştirilmesi

- Yerel ekonomilerin desteklenmesi
- Yerel halkları kapsaması
- Halka ve karar vericilere danışılması
- Personelin eğitilmesi
- Sorumlu bir turizm pazarlamasının yapılması
- Araştırma girişimi

1970'li yılların başlangıcından itibaren Fransız müzebilimciler tarafından geliştirilen ekomüze kavramı da sınırları belli bir coğrafi alanda, o bölgenin doğal yapısı ile uyumlu, bölgede yaşayan yerel halkın tarihi ve kültürel mirasına saygılı, yerel kimliğe odaklı, kaybolmaya yüz tutmuş değerleri gün ışığına çıkararak onları tekrar anlamlandırma, koruma ve geleceğe aktarma fikrini benimseyerek sürdürülebilir bir gelişme için bu değerleri toplumun hizmetine sunmayı amaçlayan bir müzecilik çeşididir (Doğan, 2010). Ekomüzeciliğe kavramsal açıdan yaklaşıldığında sahip olduğu özellikler bakımından sürdürülebilir destinasyonlar yaratma fikrine dayalı olarak sürdürülebilir turizm ilkeleri ile bağdaştığı görülmektedir. Çünkü ekomüzecilik kavramı bilinen müzecilik anlayışından farklı olarak sürdürülebilirlik kriterleri çerçevesinde toplumların sahip olduğu değerleri geleceğe aktarma kaygısı taşımaktadır. Bu açıdan yaklaşıldığında da sürdürülebilir destinasyon yaratma bağlamında ekomüzecilik kavramı işlevsel bir araç olarak kullanılabilmektedir. Ekomüzecilik anlayışı toplumların sahip olduğu soyut kültürel mirasın somut yansıması olan el sanatları, yiyecek içecek kültürü gibi kültürel miras öğelerinin de korunması fikrini benimsemektedir. Sürdürülebilir destinasyon yaratma bağlamında ekomüzecilik anlayışının ilke ve prensipleri şu şekilde özetlenmektedir (Doğan, 2010):

- Ekomüzeler, kültürel özellikler ile yoğunlaşmış, kendine has belirli coğrafi alanları kapsamaktadır
- Yöre halkının içinde yaşanılan coğrafyayı koruma ve sahip olunan değerleri geleceğe aktarma arzusu ekomüzelerin odak noktasıdır
- Ekomüzeler sürdürülebilirlik ilkelerini benimseyerek bu ilkelerin belirli bir coğrafyada uygulanması fikrine dayanır
- Ekomüzeler yerel halkın bilinçlenmesini ve yörenin sahip olduğu kaynakların aşırı tahrip edilmeden kullanılmasını ve geleceğe aktarılmasını hedefleyen bir yaklaşımdır
- Ekomüzeler sanat, tarih, turizm, çevre ve şehir planlamacılığı, kamu yönetimi gibi disiplinler arası işbirliğine ihtiyaç duyar

Sürdürülebilir turizm ve ekomüzecilik anlayışı bir arada değerlendirilecek olursa, ekomüzeciliğin çıkış noktasının sürdürülebilir turizm ilkeleri olduğu görülmektedir ve aynı zamanda sürdürülebilir destinasyonlar yaratılması açısından ekomüzelerin toplumların sahip olduğu kültürel değerler ve fiziki alanların yaşatılması ve geleceğe aktarılması açısından bir uygulama alanı olarak faaliyet

gösterdikleri yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca ekomüzecilik anlayışının benimsenip bir bölgede uygulanabilmesi için başta yerel halk olmak üzere, yerel yöneticilere ve sivil toplum örgütlerine önemli görevler düşmektedir.

Güzelyurt ilçesinin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel çekicilikler

İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Aksaray iline 35 km mesafede bulunan Güzelyurt ilçesi, binlerce yıllık tarihiyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmış Roma döneminde Karballa, ve Selçuklu döneminde Gelveri isimleri ile anılmıştır. Binlerce yıllık tarihe sahip olan ve Kapadokya'nın tüm güzelliklerini bünyesinde barındıran yerleşim yeri günümüzde de tarihi, doğası ve kültürel çekicilikleri ile keşfedilmemiş bir açık hava müzesi mahiyetindedir. Ayrıca sahip olduğu çekiciliklerden ötürü her yıl yüzbinlerce yerli ve yabancı turist tarafından ziyaret edilen eşsiz güzellikteki İhlara Vadisi 'de ilçe sınırları içerisinde yer almaktadır. Vadi de yer alan freskli kiliselerde (Sümbüllü, Yılanlı, Kokar, Ağaçalı, Pürenliseki, Eğri-taş, Kırkdamalı, Bahattin Samanlı gibi) İsa'nın Doğumu, Meryem'e Müjde, Ziyaret, Mısır'a Kaçış, Son Akşam Yemeği gibi sahneleri görmek mümkündür. Ayrıca Güzelyurt'un içerisinde yer alan ve Manastır Vadisi olarak adlandırılan bölgede de irili ufaklı birçok Ortadoks kilisesini görmek mümkündür. İhlara Vadisi'nin devamında yer alan Selime Kasabası ve Yaprakhisar Köyü'nde de önemli kiliseler bulunmaktadır Yörenin kendine has kültürel dokusunu yansıtan el sanatlarına ait bazı ürünler günümüzde kısmen de olsa halen varlığını sürdürmektedir. Ayrıca bölgede yer alan Ziga Kaplıcaları'nda termal turizm kapsamında yüzyıllardır ziyaretçilerine şifa sunmaktadır (Aksaray Turizm Müdürlüğü, 2015). İlçede 1924 yılında kadar Rum ve Türk nüfus yüzyıllarca bir arada yaşamış ve 1924'te gerçekleşen Büyük Mübadele'de ilçede yaşayan Rum halkı Yunanistan'a, Yunanistan'da ki Türk halkıda Güzelyurt'a göç ettirilmiştir (Aksaray Kültür Envanteri, 2009: 13). Aynı zamanda Ortadoks mezhebinin kurucularından St. Gregeourus'un memleketi olan Güzelyurt İlçesi dünyada Ortadoks mezhebine üye olan milyonlarca kişi tarafından kutsal kabul edilen bir yerleşim yeridir. Varlığını günümüze kadar sürdürebilen Karballa Ruhban Okulu, Yüksek Kilise (Analepsis Manastırı), Kilise Camii (Küçük Ayasofya) ve Kızıl kilise bölgede bulunan ve tarihe şahitlik yapmış en önemli mimari örnekler arasında sayılmaktadır. Yörede Rumlardan kalma üzüm bağları bulunmaktadır. Güzelyurt'un tarih sahnesinde uzun süre önce yer alarak birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olması yörenin kültürel kimlik içerisinde yoğunlaşmış yerel bir mutfak kültürüne sahip olmasının önünü de açmıştır. Günümüzde unutulmaya yüz tutmuş olsa da özellikle yaşı ilerlemiş ilçe sakinleri tarafından yöre mutfağının eşsiz tatlarından gelveri tavası, gelveri ekmeği ve gelveri pekmezi gibi geleneksel tatlar kısmen de olsa yaşatılmaktadır.

Aksaray İli Güzelyurt İlçesi (Gelveri) Potansiyelinin Ekomüzecilik Kapsamında Swot Analizi İle Değerlendirilmesi

Sınırları belirli bir doğal çevre, bu doğal çevre içerisinde yaşayan yerel halk ve yerel halkın sahip olduğu sosyo- kültürel ve tarihi miras unsurlarından oluşan ekomüzecilik anlayışı kapsamında Güzelyurt sınırları içerisinde değerlendirilebilecek çok sayıda doğal ve tarihi çekiciliklerin varlığından bahsetmek mümkündür. Çünkü ilçe tarihsel süreç içerisinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir ticaret, din ve hoşgörü merkezi olarak varlığını geçmişten günümüze koruyarak taşıma başarısı göstermiştir. Yörede sanayi tesislerinin bulunmaması da doğal çevre tahribatını engelleyen unsurlar arasında yer almaktadır. Araştırma kapsamında Güzelyurt'un sahip olduğu çekiciliklerin ekomüzecilik kapsamında değerlendirilmesi aşamasında yerel yönetimler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yöre halkı ile görüşülerek SWOT analizi uygulanmıştır. SWOT analizi, incelenen konunun güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte ve dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri saptamakta kullanılan bir tekniktir. SWOT analizinde amaç, iç ve dış etkenleri dikkate alarak, var olan güçlü yönler ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, tehditlerin ve zayıf yönlerin etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmektir. Araştırmanın bu kısmında Güzelyurt potansiyeli ekomüzecilik kapsamında ele alınarak, sahip olduğu güçlü yönler ve fırsatlar ile zayıf yönler ve karşısındaki tehditler ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Güçlü Yönler

- İhlara vadisi gibi eşsiz bir güzelliği bünyesinde bulundurması
- Binlerce yıllık geçmişe dayanan tarihi
- Ortadoks mezhebi için önemli bir din merkezi olması ve Karballa Ruhban Okulu, Yüksek Kilise (Analepsis Manastırı), Kilise Camii (Küçük Ayasofya) ve Kızıl kilise gibi kutsal mekanlara ev sahipliği yapması
- 1924 yılına kadar bölgede Rum ve Türk halkının bir arada yaşaması sonucu oluşan kültürel zenginlik ve mübadeleyi yaşayan neslin torunlarının birbirleriyle kurup geliştirdiği bağ
- Bölge topraklarının organik tarıma uygun olması
- Bölgenin kendine has yöresel mutfağının olması
- Yerel yönetimin hevesli olması
- Bölge halkının misafirperver olması
- İlçe sınırları içerisinde termal kaynakların ve termal turizm tesislerinin varlığı
- Yörenin kendine has kültürel dokusunu yansıtan el sanatları kültürünün devam etmesi
- Yörede her yıl düzenli olmasa da gerçekleşen Türk-Yunan dostluk festivalinin yapılması

- Hidrellez gibi kültürel açıdan önemli günlerin geniş katılımlarla toplu halde kutlanması
- Yöre topraklarının gastronomi turizmine özellikle üzüm yetiştiriciliğine son derece uygun olması

Zayıf Yönler

- Yöre halkının ekomüzececilik konusunda bilinçsiz olması ve yörenin sahip olduğu tarihi, doğal ve kültürel değerlerin önemini farkında olmaması
- Yörenin Aksaray, Nevşehir ve Niğde illerine yakın olmasına rağmen aktif turizm güzergahlarının üzerinde bulunmaması
- Yöredeki konaklama imkanlarının yetersizliği
- Bölgenin yeteri kadar tanıtımının yapılamaması
- Bölgede organik tarımı ve eko gastronomiyi destekleyici ve geliştirici planların yapılmaması
- Yöre mutfağına ait yiyecek ve içeceklerin sunulduğu işletmelerin olmaması
- Tarihi doku ve yapılara gereken önemin verilmemesi
- Sürdürülebilir bir destinasyon yaratma sürecinde yerel yönetimler bünyesinde bir kurul veya mekanizmanın olmaması
- Bölgenin coğrafi yapısından dolayı engelli vatandaşların ziyaretine uygun olmaması
- Sivil toplum örgütlerinin pasif olması ve ilçenin sahip olduğu değerleri korumaya yönelik herhangi bir faaliyette bulunmaması
- Ulusal ve uluslararası fuarlarda ya da tanıtım günlerinde bölgeye ait değerlerin tanıtımı ile ilgili faaliyetlerin olmaması

Fırsatlar

- Yörede halk eğitim merkezi müdürlüğünün bulunması ve çeşitli eğitim programlarıyla halkın konu ile ilgili eğitilebilmesi için uygun fiziki şartların varlığı
- İlçeye ulaşım imkânlarının kolay olması ve ilçenin Aksaray, Nevşehir ve Niğde illerine yakın olması
- Bölgede çevreyi tahrip edecek herhangi bir sanayi işletmenin olmaması

Tehditler

- Bölgede yer alan tarihi ve kültürel değerleri koruma altına alan herhangi bir yapının olmaması
- İl turizm müdürlüğü tarafından bölgeye yönelik stratejik bir planın olmaması

- Yörenin kendine has mutfak kültürüne ait yiyecek ve içeceklerin hazırlanış yöntemlerinin genç nesiller tarafından bilinmemesi
- Yöresel el sanatlarını yaşatacak insan sayısının son derece az olması ve bu değerlerin bir sonraki nesle aktarılamaması riski
- İlçenin Kapadokya bölgesi içerisindeki benzer diğer destinasyonlarla rekabet gücünün olmaması

SONUÇ

Araştırma sonucunda Güzelyurt ilçesinin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerler açısından son derece zengin olduğu yani ekomüzecilik anlamında potansiyel olarak yeterli tarihsel ve kültürel birikime sahip olduğu fakat paydaşların bu konuda yeteri kadar bilinçli olmadıkları gözlemlenmiştir. İlçenin Ihlara vadisi gibi eşsiz bir güzelliği bünyesinde bulundurması, binlerce yıllık geçmişe dayanan tarihi, din merkezi olma özelliği, termal kaynaklara sahip olması, halkın misafırperver olması gibi güçlü yanları ekomüzecilik felsefesi açısından son derece olumlu noktalar olarak öne çıkmaktadır. Fakat bölgede turizmin ekonomik anlamda olumlu etkilerinin hissedilememesi ve bölge halkının turizmden gelir elde edemiyor olması bölge halkının turizm ile ilgili faaliyetlerdeki farkındalık seviyelerinin düşük olması sonucunu da beraberinde getirmektedir. Yörenin kendine has bir mutfak kültürü olmasına rağmen bu kültürü ziyaretçilere sunacak bir işletmenin olmaması da son derece önemli bir eksiklik olarak gözlemlenmektedir. Ayrıca yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları tarafından bölgede yer alan tarihi ve doğal değerlerin korunmasına yönelik herhangi bir çabadan söz etmek mümkün değildir. İlçede halk eğitim merkezinin olması yöre halkının bilinçlendirilmesi konusunda son derece etkili olabilir. Ayrıca ilçenin üç ile de som derece yakın bir konumda olması ve çevreye zarar verecek bir sanayi işletmesinin olmaması ekomüzecilik açısından son derece önemli fırsatlar olarak yorumlanabilir. Bölgede yer alan tarihi ve kültürel değerleri koruma altına alan herhangi bir yapının olmaması ve ilçenin sahip olduğu çekiciliklerin kaderine terk edilmesi, genç neslin geleneksel el sanatlarına ve yöre mutfağına olan ilgisizlikleri ve ilçenin rekabet gücünün yok denecek kadar az olması sürdürülebilirlik ve araştırma özelinde ekomüzecilik açısından en büyük tehditleri oluşturmaktadır. Güzelyurt ilçesi ekomüzecilik anlamında değerlendirildiğinde çok önemli fırsatlara ve güçlü yönlere sahip olduğu gözlenmektedir. Ayrıca ilçenin zayıf yanlarının ve ekomüzecilik önündeki tehditlerin kısa süre içerisinde aşılacak kadar büyük problemler oldukları aşikardır. İlçenin sahip olduğu imkanlarda göz önüne alındığında özellikle reklam ve tanıtım eksikliklerinin giderilmesi ve sürdürülebilirlik kaygısı taşıyan yerel yöneticiler ile sivil toplum kuruluşlarına ihtiyaç duyduğu da gözlemlenmektedir. □

KAYNAKÇA

- Butler, R., (1999). Sustainable Tourism: A State of the Art Review, *Tourism Geographies*, 3 (1), 7-25.
- Ceylan, T. (2001). Turizm ve Sürdürülebilir Gelişme, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 169-177
- Fyall, A. & Garrod, B. (2002) Heritage Visitor Attractions: Managing Revenue in the New Millennium, *International Journal of Heritage Studies*, Vol 8 (3) pp.247-265
- Maggi, Maurizio, "Ecomusei. Guida Europea", Umberto Allemandi & C. TorinoLondra-Venezia 2001.
- Saarinen, J. (2006). Traditions of Sustainability in Tourism Studies, *Annals of Tourism Research*, 33(4): 1121-1140.
- Hunter, C. (1997).Sustainable Tourism As An Adaptive Paradig, *Annals of Tourism Resarch*, 24, (4), 850-867,
- Doğan, M. (2010). Ekomüze odaklı sürdürülebilir destinasyon ve gökçeada üzerine bir uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi T.C. Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi, Çanakkale
- Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Hazırlayan Mustafa Doğan Tez Danışmanı Doç. Dr. H. Rıdvan Yurtseven Çanakkale 2010
- (www.sdt.unwto.org). (Erişim Tarihi: 15.03.2016).
- <http://www.aksaraykulturturizm.gov.tr/>. (Erişim Tarihi: 16.04.2016).